

Angličtina ve školce hravě a přirozeně

Do sedmi let děti vnímají cizí jazyk zcela přirozeně. Předškolní věk je proto vhodnou dobou pro jazykovou přípravu a vytvoření vztahu k cizímu jazyku. Jak angličtinu do výuky zapojit? Kde začít a jak ji upravit pro předškolní děti? Pokud s tím nemáte zkušenost, přijdou vám vhod tipy z praxe od lektorky angličtiny z mateřské školy. Zkusíte to také?

MGR. RADKA KETNEROVÁ

Čtvrteční dopoledne je v 17. MŠ na Čapkově nám. 4 v plzeňských Slovanech vyhrazeno seznamování se s anglickým jazykem. Všech pět tříd se jednotlivě a postupně každý týden sejde a v blocích se společně nenásilnou a přirozenou formou věnujeme angličtině. Nápad ředitelky školy Mgr. Kateřiny Matoušíkové zpřístupnit cizí jazyk všem dětem docházejícím do mateřské školy je poprvé realizován v tomto školním roce. Hravé seznamování s anglickým jazykem je zařazeno do Školního vzdě-

lávacího programu a **hrazeno z provozních prostředků MŠ.**

Jak hodina probíhá

Hodinu začínáme pokaždé stejně, děti spolu se mnou a paní učitelkou sedí v kroužku na zemi, pozdravíme se a řekneme si zdvořilostní frázi na úvod. Velmi mě těší, když v nejstarších třídách po dvou měsících děti zvládnou na dotaz, jak se mají, nejen odpovědět, ale některé se mě po pozdravu už i pta-

jí, jak se mám já. A asi nejoblíbenější jsou fráze, ve kterých mi sdělují: „I'm hungry“ a „I'm sleepy“.

Následuje uvedení do tématu hodiny. V zářijových týdnech jsem volila zejména praktické zaměření. Do jedné z prvních hodin jsem zařadila písničku s předváděním některých **základních hygienických návyků** – mytí a utírání rukou, čištění zubů. Pro úvodní hodinu jsem pak použila mikrofon z dětské karaoke sady, do kterého se děti představovaly a ty odvážnější si potom samy zahrály na redaktory.

Děti dostávají pokyny v angličtině („stand up“, „sit down“, „touch your nose“ apod.). Hru „Simon says“, kterou znají v češtině pod názvem „Kuba řekl“ a ve školce ji někdy hrají, jsem zkusila zařadit také. Pro děti však bylo obtížné rozlišit a rozhodnout se, kdy se mají dotknout a kdy ne.

Na některé hodiny za námi přichází také **myška Emily**, maňásek, který neumí hovořit česky, pouze česky rozumí. Děti se při seznámení s ní musely zeptat anglickou frází a zjistit tak její jméno. Emily mi také někdy v podzimních měsících pomáhala, pokud jsem si ještě nezapamatovala něčí jméno. Děti jsou velmi rády, když se mohou myšky dotknout, pochovat si ji a stejně tak, pokud mohou používat některé z mnou donesených pomůcek.

Ve výuce dále používáme písničky z různých dětských výukových online kanálů. Volíme krátké, rytmické a také, na které si děti rády zatančí nebo zacvičí. Některé melodie znají z filmů anebo se opakuje stejná melodie na jiný text. Ten je jednoduchý, obsahuje

několik základních slovíček, obrátů a frází. Děti si ho obvykle dokážou velmi rychle zapamatovat a zopakovat. Po půl roce některé už doma **samy používají slova**, která si pamatují ze čtvrtletního hravého seznamování se s angličtinou.

stres z neznámého a nepředvídatelného. Pokud se dítě stydí nebo má logopedickou vadu apod., nenutím je vyslovovat, pokud výraz vysloví chybně, neupozorňuji na chybu, pouze slovo zopakují a vyslovím sama.

” Po půl roce jsou děti schopny začlenit do mluvy slovíčka, která si pamatují ze školky.

Stejnou písničku opakujeme v některé z dalších hodin, takže děti mají možnost svoji oblíbenou melodii slyšet znovu. Některé už vědí, jaký příběh písnička vypráví, a dokážou vyjádřit nějaký anglický výraz, který je v té souvislosti napadne nebo si ho zapamatovaly z minulé hodiny.

Hudba, říkanky a pexeso

Hudební prvek v hodinách angličtiny má také stmelující prvek a **odstraňuje**

Dále využíváme různé tematicky zaměřené obrazové kartičky – Halloween, Vánoce apod. Volím větší formát s pěknou barevnou grafikou, tak, aby byly přehledné, dětem se líbily a byly snadno zapamatovatelné.

Další úspěšnou aktivitou bylo **promítání dvojice kartiček** s několika obrázky, kde na každé druhé promítnuté kartičce jeden obrázek chyběl. Děti měly poznat, který to byl.

Hrajeme pohybové hry doplněné o říkanky, hledáme hračky, ukazujeme si barvy na oblečení.

V tematicky zaměřených hodinách si povídáme o způsobu slavení různých svátků a jiných odlišnostech v anglicky mluvících zemích. Velmi pěkná a veselá je vždy **hodina před Halloweenem**, ve které tančíme a předvádíme pohyby a činnosti různých nadpřirozených bytostí.

Na jedné z posledních hodin před březnovým uzavřením školek jsem zkusila děti postavit zády k televizní obrazovce a pustila jim písničku, kterou do té doby nikdy neslyšely. Děti z věkově nejstarších tříd velmi pěkně **dokázaly předvést pohyby**, o kterých se v písničce zpívalo, bez nutnosti se dívat na obraz.

V případě karanténních opatření, kdy bylo ve třídě méně dětí, jsme hráli pexeso doplněné různými otázkami a velmi úspěšně byly také **oboustranné kartičky**, kdy je na jedné straně obrázek, který dítě vidí a pojmenuje, a na druhé straně, kterou nevidí, je další, který musí uhádnout a pojmenovat. Tento druhý obrázek logicky doplňuje ten, který dítě vidí. Děti hra velmi bavila a dokázaly odvozovat skryté výrazy.

” Pomocí přímé metody jsou děti vystaveny cizímu jazyku a přirozeně na něj reagují.

I domácí úkoly!

Jsem velmi mile překvapena, že děti znají některé anglické písničky z doma, říkají, že si je s rodiči pouštějí. Na nástěnce u šaten je vyvěšen každý týden **seznam písniček** i s internetovým odkazem a mě opravdu velmi těší, když vidím, že si rodiče odkazy fotí a říkají, že je doma zkoušejí poslouchat.

Dalšími tématy, kterým jsme se dosud věnovali, jsou zimní oblečení a moje oblíbená barva, číslovky, které známe z kostky, zvířátka z písničky „Hickory, dickory dock“, části těla, oblíbené hračky ve školce i doma, pocity a emoce apod. Jak jsem již uvedla, hodně **pracujeme s kinestetickou formou učení**, neobejdeme se tedy bez sloves (dance, spin around, touch,

Co pomáhá při výuce

Vyrábím si také vlastní pomůcky, např. barevné karty s číselnými body pro přípravu na počítání. Dále potom **různé prezentace**, které nejsou na internetu k dispozici, třeba Mikuláš atd., vyhledávám si aktivity, které používají například ve Velké Británii při výuce dětí cizinců, v uplynulých letech jsem absolvovala několik prezenčních seminářů a webinářů zabývajících se problematikou výuky angličtiny u dětí předškolního věku.

jump, shake, go, comb, brush atd.). Děti mají každé sloveso spojené s určitou aktivitou, kterou si ukážeme.

Angličtina distančně

V prosinci a v březnu jsem pro všechny děti připravila prostřednictvím online učebny Google Classroom jejich vlastní třídu, která posloužila jako adventní nebo velikonoční anglický kalendář. Každý den dopoledne se na e-mailový účet rodičů odeslal **jeden úkol s vánoční**

se ve všech třídách pracuje velmi dobře. Některé děti mě již znají z odpoledního kroužku angličtiny, takže i to celkovou situaci a existenci dalšího vyučujícího usnadňuje. Do činností se samozřejmě zapojují nejen já, ale i kmenové paní učitelky, které navíc na děti **hovoří anglicky i při některých dalších činnostech**, jako jsou vycházky do přírody, dohled nad dodržováním hygienických pravidel apod. V předškolní výuce cizího jazyka u dětí je velmi důležitá trpělivost, protože proces osvojování si cizího jazyka probíhá jinak než u dospělých studentů nebo žáků ZŠ. Předškolní děti jsou nejvíce odkázány na sluchové a pohybové kanály (v tomto věku si nedokážou ještě nic zapsat a většina z nich ani přečíst). Učí se tedy nápodobou, odposlechem, opakováním, gesty, mimikou apod. Ve výuce je tedy **využívána tzv. přímá metoda**, kdy jsou děti vystaveny cizímu jazyku a přirozeně na něj reagují.

Důležitá je přátelská uvolněná atmosféra, která podporuje zvědavost a sponatannost dětí. Někdy se stane, že děti samy vymyslí a zařadí do procesu výuky prvek, který mě před tím nenapadl. Je proto **potřeba být otevřený** a přístupný k takovým nesmírně cenným momentům, zároveň však mít stanovený plán hodiny. Hodina má mít spád, aby se děti nezačaly nudit a udržely pozornost.

Schopnost vnímat přirozeně cizí jazyk u člověka přetrvává do sedmého, někdy se uvádí do osmého roku věku, pak postupně slábně. Jazyková výuka u dětí v mateřské škole má tedy jednoznačně svůj význam a smysl a já se velmi těším na další společně strávené hodiny. ■

Autorka je lektorkou angličtiny v MŠ.

nebo velikonoční tematikou (písnička, krátký příběh, online flashcards s výslovností, stručné anglické video s návodem na tvoření sváteční dekorace, kreslení nebo jednoduchá online hra). Aktivity volím tak, aby byly buď v rozsahu probíraném ve školce (adventní kalendář), nebo v rozsahu zvládnutelném doma pouze se základní podporou rodičů (velikonoční kalendář – v době uzávěrky tohoto čísla je školka již téměř měsíc uzavřena).

Jde to i přirozeně

Se zapojováním dětí do jednotlivých činností není vůbec problém, některé aktivity jsou pro někoho zajímavější, pro jiného méně, ale celkově mohu říci, že